

El nou e-cologisme balear

Terraferida, un nou grup ecologista d'acció a les xarxes, s'ha convertit en poc més de dos anys en un gran fenomen d'èxit de seguiment en internet i de ressò mediàtic.

Per Miquel Payeras

Tot va començar prenent unes cerveses. El desembre de 2014, un grup de vuit amics, entre els quals hi havia geògrafs, professors, periodistes, un pagès... es reuniren, com sovint feien, per beure unes cervesetes i xerrar. En un moment de la conversa sorgí, com quasi sempre, el tema de la destrucció territorial. Falta va mig any per a les següents eleccions autonòmiques i el Govern de José Ramón Bauzá continuava fent-ne de les seves. Comentaven, els contertulians, que era una llàstima la poca presència de l'ecologisme a les xarxes d'internet per explicar la destrossa territorial que patia Mallorca i la necessitat que hi havia

d'omplir aquest buit. I de sobte algú va fer la pregunta clau: "I si fóssim nosaltres els qui...?".

Terraferida

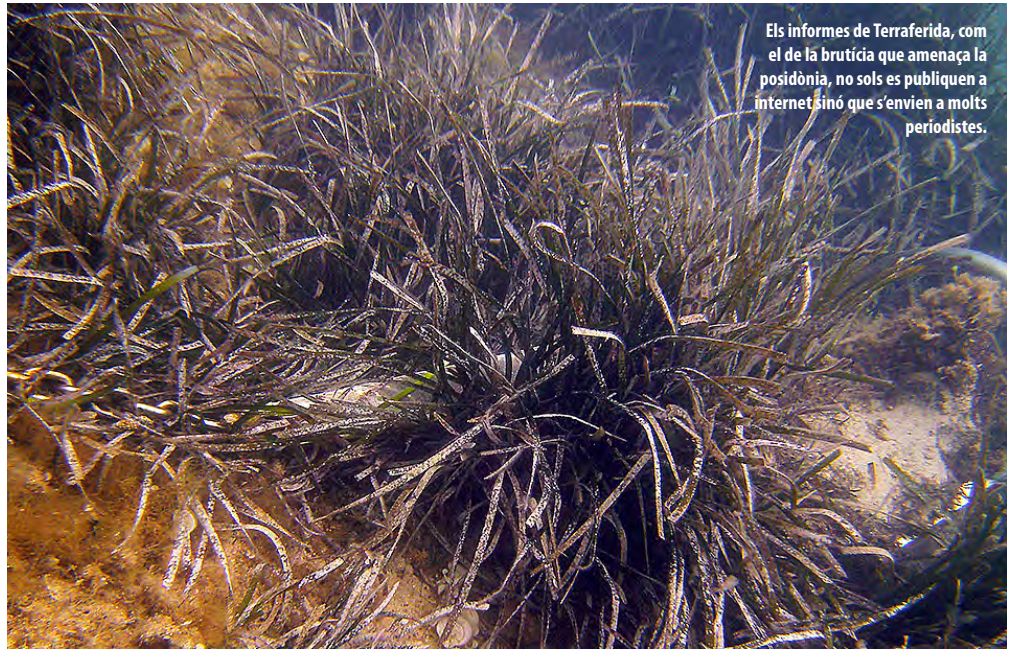
Dit i fet. Al cap d'un mes, naixia a les xarxes Terraferida. Una nova organització ecologista que des del seu compte de Twitter ben aviat es va donar a conèixer com una mena de consciència verda crítica. El nombre de seguidors es multiplicava exponencialment cada mes que passava. Qui eren? Qui hi havia darrere d'aquest nom tan impactant i que ho diu tot sense necessitat d'afegir-hi res més?... No hi havia respostes. Els vuit *terraferits* que la crearen no volien identificar-se.

"Ens agradava pensar que el misteri donava un interès afegit i que podria anar en benefici de la intenció, que era i és difondre els desastres que es fan sobre el territori i alhora fer pedagogia de la necessitat de posar fi a tant de desgavell", conta Jaume Adrover, el pagès del grup fundador.

I, en efecte, el misteri augmentà l'interès. Cada mes que passava, més seguidors tenia Terraferida. Sobretot a partir de quan començà a publicar en xarxes estudis comparatius d'indrets determinats a partir de dues fotos, una de relativament antiga —20, 30 anys...— i una altra d'actual. "Es tracta de demostrar la destrossa fent la comparativa entre abans i l'actualitat", diu Adrover. Una tàctica que "era factible perquè es poden aconseguir per internet les fotos antigues de franc i legalment". La resposta "va ser brutal", tal fou la gernació que es feu seguidora de Terraferida. Al cap d'un any d'haver nascut, el volum que rebien de material que els mateixos seguidors els facilitaven era tan colossal "que no podíem donar a l'abast de cap manera".

Fou el moment en què els vuit fundadors decidiren ampliar el grup. "Era impossible seguir tot sols, és que estàvem penjats davant l'ordinador cada minut que teníem lliure". Va ser quan es va saber qui hi havia darrere del nom i quan, també, s'enriquí el grup amb 16 persones més. "Avui som un grup de 25 que mantenim un xat constant, tots hi par-

Els informes de Terraferida, com el de la brutícia que amenaça la posidònia, no sols es publiquen a internet sinó que s'envien a molts periodistes.

ticipam, discutim i així decidim fer els informes que després publicam i vos enviam als periodistes”, explica el pagès del grup.

En aquests anys l'èxit no ha deixat de perseguir el grup. Cada nou informe, cada nova denúncia, mereix més i més presència als mitjans i més èxit té a les xarxes. “Tenim una gran quantitat de gent que ens ofereix informació sobre desastres territorials, el que feim és discutir cada cas en el xat i prendre la decisió de si continuem amb la investigació o no”. Quan acaben la investigació, la publiquen en xarxes i l'envien per correu electrònic a gran quantitat de periodistes. Un sistema de funcionament molt senzill i efectiu en extrem.

Gràcies a aquesta manera d'actuar tan directa i immediata a través d'internet, Terraferida s'ha convertit en una referència ecologista imprescindible, a l'altura de les altres organitzacions tradicionals —com les plataformes contra les prospeccions petrolieres, els grups locals conservacionistes i, sobretot, el GOB, la principal societat d'aquest àmbit a les Illes—, gràcies al prestigi que han adquirit els seus informes, fonamentats en l'ús de documentació poc coneguda, sovint extreta d'internet a força de molta feina. Per exemple, un dels seus grans *hits* fou un informe demolidor —publicat el març de 2017— sobre l'oferta a Mallorca de pisos turístics d'Airbnb, amb dades obtingudes de la mateixa pàgina web de

l'intermediari digital gràcies a hores infinites de feina consultant totes les ofertes mallorquines del portal, i que titulà com a “Desmuntant Airbnb”, en el qual es posava de manifest que oferia la xifra absurdament alta de 75.000 places turístiques. Inevitablement, l'èxit i el prestigi adquirit li han suposat enemics. A la dreta digital han aparegut articles que amb títols com “Desmuntant Terraferida” han intentat, infructuosament, danyar el prestigi de la jove entitat verda.

No els fa por res de tot això. Si de cas, la preocupació, reconeix Adrover, continua essent l'èxit. “Ara funcionam amb 4 o 5 portaveus per poder atendre-vos quan ens telefonau [els periodistes] i ens repartim les feines [entre els 25] però continuem tenint problemes de volum, molta gent ens ofereix informació que pot ser bona... però no podem assumir tanta feina, estam desbordats”. Per això han obert al seu lloc web la possibilitat de col·laborar-hi, de fer-se voluntaris.

El que no volen, però, és convertir-se en una organització tradicional. “És que no ho som, vàrem néixer a internet i volem continuar essent el que som, no volem evolucionar cap a crear una estructura administrativa, una seu, etc., això no ens interessa”, diu Adrover, el qual, per cert, va treballar, com a alliberat, al GOB. Ara s'estima més un altre tipus d'organització: “Cercam la immediatesa i l'agilitat, i funcionar amb molt poc pes, no massa més del que tenim”. Per això

no cerquen ni subvencions ni tenir socis que paguin, “ni res de tot això” que és habitual en les altres organitzacions civils.

Justament per aquesta manera de funcionar tan diferent de la que té el GOB i que alguns dels fundadors haguessin sortit d'aquesta organització ecologista, s'ha especulat amb una mena de mal rotllo entre ambdós grups i que fins i tot Terraferida voldria tapar d'alguna manera la feina que fa l'altra entitat: “No hi ha de res tot això, en absolut”, sentència, vehement, Adrover. “És verà”, reconeix, “que per ventura qualcú [dels socis del seu grup] ha sortit del GOB i que no volem repetir la seva organització, però tots estam en el mateix vaixell, de fet ens veim sovint, ens trobam a moltes lluites, tots hi tenim amics... no hi ha enfrontament en absolut”.

Ecologisme i política

El partit polític Els Verds va desaparèixer el 2010. Els últims dels seus militants mallorquins decidiren aleshores fusionar-se amb una formació creada per escindits d'Esquerra Unida, i així va nàixer IniciativaVerds, un partit que s'alià després amb el PSM per crear Més per Mallorca. Tot i que aquesta coalició estable es defineix a si mateixa com a ecologista, Jaume Adrover és molt crític amb ella i assegura que “els ecologistes en aquests moments no tenim cap formació política a la qual votar”. El desencís amb la gestió →

Les denúncies d'agressions sobre el territori tenen gran èxit de seguiment a les xarxes socials.

Jaume Adrover, un dels vuit fundadors de Terraferida, de professió pagès, està molt decebut de la gestió feta per l'esquerra a les institucions des de 2015.

les dades que han extret de la Conselleria de Turisme i dels Consells insulars. Aquest "brutal increment" el que ha provocat, diu el portaveu ecologista, "és canviar radicalment la forma d'exploració turística; abans hi havia unes zones turístiques perfectament definides, mentre que la resta d'illa, sobretot a l'interior, no tenia cap allau de turistes, ni patia preus turístics, ni res de tot això. Però la comercialització de cases rústiques i pisos en pobles ha capgirat la situació. Ara tot és turístic. Amb la conseqüència de la conversió de tota l'illa de Mallorca en un gran mercat turístic, amb una pressió de compra de cases en terreny rústic que és elevadíssima, amb més places turístiques en cases i pisos per llogar, amb la conseqüència de l'especulació i l'increment de preus, com mai, de la terra i les cases..." Per a Terraferida és "imprescindible" aturar aquesta "bogeria" i "l'única manera de fer-ho és reformant el Pla Territorial de Mallorca", cosa, però, que "el Consell no vol fer". Aleshores, creu el portaveu ecologista, "el que passarà serà que les 100.000 parcel·les que es poden edificar en sòl rústic acabaran per edificar-se perquè la pressió és cada vegada superior; no es tracta només del resident o de l'estranger que vol construir per tenir una casa: estam davant d'una allau de fons d'inversió que compren parcel·les per construir-hi i després llogar les cases, i el que han fet el Govern i els Consells és permetre-ho determinant les zones on es podrà fer lloguer turístic".

Atès aquest panorama, Terraferida aposta per anar estenent cada cop més la idea que cal posar fre a tant de desenvolupament turístic i urbanístic: "Cada vegada més gent està tocant amb les mans que el creixement per ell mateix no és sinònim d'augment del benestar". El grup verd no cessarà de pressionar les autoritats. "Però no és fàcil, perquè uns [en referència a la dreta] no ens escolten i els altres [l'esquerra que actualment governa] perquè els fa falta voluntat i determinació" per canviar el model. ●

→ que fa el Govern és absolut: "Hi ha més ecologistes que mai, mai no havien existit tantes organitzacions d'aquest àmbit i mai no hi havia hagut tanta gent tan conscienciada respecte a la necessitat de protegir el territori, però no som capaços de pressionar en el carrer" ell Govern de PSIB i Més. Per què aquesta incapacitat? La resposta és "complexa" i fa referència a la "incomoditat" que molta gent ecologista sent si ha de protestar contra un govern d'esquerra. D'aquesta manera no es protesta i la gestió del Govern acaba per ser la que és ara: un desastre, a parer de Terraferida.

Adrover posa com a exemples de la manca de voluntat del Govern i del Consell de Mallorca el fet que no s'ha protegit en aquests anys ni un metre quadrat més de territori a Mallorca, que el nombre actual d'habitatges en sòl rústic a l'illa és d'uns 70.000 i segons les normes vigents es podrien duplicar sense que l'esquerra governamental hagi reduït aquest potencial increment, que no s'ha canviat el mínim per edificar en sòl rústic —2 quarterades, cadascuna 7.100 metres quadrats— i que no s'ha canviat que en cada una d'aquestes parcel·les rústiques es pugui construir una casa de 500 metres quadrats.

Per a Jaume Adrover la situació del sòl rústic "és penosa" i marca la situació general. "Si no s'arregla el desastre que suposa l'existència de tant de potencial constructiu al sòl rústic, no hi ha res a fer". Posa un exemple anecdòtic però amb molt de valor, assegura, com ara que al poble de Campos alguns nens

han d'anar a escola a barracons quan s'està construint l'autovia de Lluçmajor a Campos que provocarà més construcció i especulació a la zona: "És clar allò que s'estimen més, no?". En aquest cas la responsabilitat de l'obra és del Consell de Mallorca, que el gestionen "els mateixos partits" que el Govern, si bé en la institució insular Podem participa en la gestió i en el Govern no, tan sols amb suport extern.

La gestió de la política turística del Govern, en mans de Més, és considerada per aquesta organització ecologista com "una absoluta catàstrofe". Adrover assegura que "el 2015 hi havia 423.000 places turístiques —entre cases i pisos llogats a turistes i hotels— i en aquest moments són 623.000 a totes les Balears", segons els càlculs fets a partir de